

Adam Patačić Karlovčanin

Adam Patačić, poznati hrvatski leksikograf i autor prve hrvatske enciklopedije, rodio se 8. veljače 1716. na obiteljskom imanju kraj Karlovca. Patačići su bili ugledni hrvatski plemići, a Adamov otac, Nikola IV Patačić, bio je prvo kapetan plemićke konjaničke satnije, zatim i zapovjednik karlovačke vojne posade. Dok je živio u Hrvatskoj, Adam Patačić uz svoje ime i prezime dodavao je oznaku „Karlovčanin”, a kasnije kada je živio izvan Hrvatske „Croata nobilis”, što znači „hrvatski plemić”.

Svoj enciklopedijski rječnik punog naziva „Dictionarium latino-illyricum et germanicum” pisati je počeo 1772., a završio 1779. godine. S predgovorom je imao 1146 stranica i u potpunosti je bio priređen za tisak, međutim, nikada nije tiskan i postoji samo rukopisni primjerak. Patačićev rječnik poseban je i zanimljiv jer se sastoji od trinaest tematskih područja i više potpodručja s enciklopedijskim tumačenjima na latinskom jeziku. Jezik kojega je koristio ustvari je kajkavski književni jezik, s nešto štokavskih riječi, stoga predstavlja vrijedan izvor kajkavskih leksika i kajkavskoga književnoga jezika na vrhuncu njegova razvoja u 18. stoljeću.

Izvori teksta:

Jonke, Lj. Karlovčanin Adam Patačić – naš prvi enciklopedist // Svjetlo II,2(5)(1966), str. 1.

Patačić, Adam. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. URL: < <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=46960> > (27. 4. 2023.)

Izvor vizuala:

Barun i nadbiskup Adam Patačić – hrvatski plemić i visoki ugarski crkveni dostojanstvenik – 1784. *Povijest. hr.* URL: <https://povijest.hr/nadasnjidan/barun-i-nadbiskup-adam-patacic-hrvatski-plemic-i-visoki-ugarski-crkveni-dostojanstvenik-1784/> (27. 4. 2023.)